

Aan de raad van de gemeente Almere

Evaluatie woningbrand Paulus Potterstraat

Geachte raad,

Op 26 mei 2015 heeft ons college kennisgenomen van de uitkomsten van de evaluatie naar de woningbrand aan de Paulus Potterstraat. Op 15 januari 2015 hebben wij u in antwoord op schriftelijke vragen over de uitvoering van deze evaluatie geïnformeerd. Met deze raadsbrief informeren wij u over de uitkomsten.

Op 7 januari 2015 vond een woningbrand plaats aan de Paulus Potterstraat waarbij één dodelijk slachtoffer en meerdere gewonden, waaronder ook hulpverleners, vielen te betreuren. Tijdens de informatiebijeenkomst voor buurtbewoners, die op de avond na de brand is belegd, bleek dat de aanpak van het incident bij buurtbewoners op een aantal punten tot andere beelden heeft geleid. Hoewel het protocol niet voorziet in een standaard evaluatie van een incident zoals hier heeft plaatsgevonden, heeft de burgemeester opdracht gegeven aan de directie van de Veiligheidsregio Flevoland om een evaluatie uit te voeren, zowel mono- als multidisciplinair. De multidisciplinaire evaluatie is uitgevoerd door niet bij de brand betrokken evaluatoren vanuit de vier kolommen (brandweer, politie, GHOR en bevolkingszorg). De leiding over de evaluatie en eindredactie van de rapportage lag bij een externe evaluator.

Conclusie van de evaluatie is dat de hulpverleners snel ter plaatse zijn gekomen – conform de alarmeringsprocedure en binnen de normtijd – en direct met hun werkzaamheden zijn gestart. Hierdoor konden de in de brandende woning aanwezige personen snel worden gered. Omdat het vermoeden bestond (vanwege de hectische situatie kort na aankomst van de eenheden is het mogelijk dat niet alle betrokken leidinggevenden over dezelfde informatie over de brandende woning beschikten) dat zich in de woning nog meer personen bevonden, is terecht prioriteit gegeven aan de redding en zijn daarna de bluswerkzaamheden gestart. Daar waar nodig is monodisciplinair opgeschaald en zijn de extra benodigde eenheden ook snel ingezet. Alle benodigde eenheden waren derhalve ter plaatse incl. de operationele leidinggevenden.

Doel van de evaluatie was mede om lering te trekken uit de bestrijding van dit incident. De evaluatie bevat daarom een aantal aanbevelingen.

- In een ongevalssituatie, waarbij alle drie meldkamers eenheden ter plaatse sturen en betrokken zijn bij de bestrijding van het incident, moet er, ook al is er niet opgeschaald naar GRIP 1, een rol zijn weggelegd voor de CaCo (calamiteitencoördinator). Daarnaast moeten alle gealarmeerde functionarissen via C2000 onderling met elkaar in verbinding staan, zodat zij aanrijdend nog informatie kunnen uitwisselen en indien nodig nog afspraken kunnen maken.

Datum
26 mei 2015

Uw brief van/kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

- In de situatie als deze was het verstandiger geweest op te schalen naar GRIP 1. Hierdoor komen de bij deze fase behorende voorzieningen (zoals informatiemanagement) ter plaatse en kunnen vergaderingen in een speciaal daarvoor ingerichte mobiele ruimte worden gehouden. Verder kunnen acties goed worden weggezet, zoals de inschakeling van Slachtofferhulp.
- Er worden afspraken gemaakt over het gebruik van een regionale meldgroep binnen C2000 t.b.v. het overleg tussen de leidinggevenden van de operationele diensten. Ook moet er via multidisciplinaire oefeningen voor worden gezorgd dat ter plaatse alle belangrijke relevante informatie wordt uitgewisseld tussen de aanwezige leidinggevenden.
- Ook al is er 's avonds een buurtbijeenkomst georganiseerd, aanbeveling is om buurtbewoners tijdens het incident ergens op te vangen (en daarbij Slachtofferhulp in te schakelen) zodat emoties kunnen worden ondervangen en uitleg gegeven kan worden over de bestrijdingsacties.

Datum
26 mei 2015

Ons kenmerk

Pagina
2/2

De buurtbewoners zijn inmiddels mondeling dan wel schriftelijk geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie. De burgemeester zal de regionaal commandant van de brandweer, tevens voorzitter veiligheidsdirectie, opdragen de aanbevelingen ter hand te nemen en over de voortgang verslag te doen aan het bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland. Via de reguliere begrotingscyclus van de Veiligheidsregio Flevoland komt deze dan ook onder de aandacht van uw raad.

Tenslotte, de evaluatie heeft zich gericht op de bestrijding van het incident. Naar de toedracht van het incident loopt een justitieel onderzoek. Hierover kunnen wij vanzelfsprekend geen mededelingen doen.

De evaluatie hebben wij heden ter inzage naar de griffie gezonden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,

de secretaris,
A.J. Grootoonk

de burgemeester,
A. Jorritsma-Lebbink

Multidisciplinaire Evaluatie Brand Paulus Potterstraat Almere 7 januari 2015

*Versie 1.0 Definitief
13 mei 2015*

Documentgegevens

Documentinformatie

Naam	Evaluatie woningbrand Paulus Potterstraat
Datum	7 januari 2015
Versienummer	1.0
Status	Definitief
Opdrachtgever	Burgemeester Almere, mevrouw A. Jorritsma
Auteur (s)	Projectleider R.L. de Groot

Documentlocatie

Dit document wordt bewaard in het dossier van Brandweer Flevoland. Wilt u een elektronische of papieren kopie ontvangen, neem dan contact op met Veiligheidsregio Flevoland.

Veiligheidsregio Flevoland	
Adres	Postbus 501, 8200 AM LELYSTAD
Email	info@veiligheidsregioflevoland.nl
Telefoon	0900-0165

Besluitvormingslijst

Besluitvormend/ adviserend orgaan	Vergaderdatum	Besproken versie	Resultaat
Directeuren betrokken diensten: Brandweer: Gerrit Spruit (tevens coördinatie) GGD: Cees Verdam Bevolkingszorg: Ad Sanders Politie: Willem Woelders			
Burgemeester Almere mevr. A. Jorritsma			

Inhoudsopgave

Documentgegevens	2
1. Inleiding.....	4
1.2 Afbakening van de opdracht	4
1.3 Leeswijzer.....	4
2. Onderzoeksresultaten	5
2.1 Wat is het tijdverloop met betrekking tot dit incident?	5
2.2 Op welke wijzen hebben de betrokken diensten uitvoering gegeven aan hun relevante primaire processen (monodisciplinair), vanaf het moment van melding tot en met het verlaten van het incident en welke vervolgacties zijn bij het verlaten van het incident uitgezet?	7
2.3 Op welke wijze is uitvoering gegeven aan de multidisciplinaire aspecten van het incident?	7
2.3.1 Melding & Alarmering	7
2.3.2 Op- & Afschaling	7
2.3.3 Leiding & Coördinatie	7
2.3.4 Informatiemanagement.....	7
2.4 Welke factoren waren van invloed (positief of negatief) op de uitvoering van de monodisciplinaire en multidisciplinaire processen?	7
2.5 Welke andere relevante aspecten zijn naar voren te brengen met betrekking tot dit incident?	8
3. Conclusies/aanbevelingen	9
3.1 Wat is het tijdverloop met betrekking tot dit incident?	9
3.2 Op welke wijzen hebben de betrokken diensten uitvoering gegeven aan hun relevante primaire processen (monodisciplinair), vanaf het moment van melding tot en met het verlaten van het incident en welke vervolgacties zijn bij het verlaten van het incident uitgezet?	9
3.3 Op welke wijze is uitvoering gegeven aan de multidisciplinaire aspecten van het incident?	9
3.3.1 Melding & Alarmering	9
3.3.2 Op- & Afschaling	9
3.3.3 Leiding & Coördinatie	10
3.3.4 Informatiemanagement.....	10
3.4 Welke factoren waren van invloed (positief of negatief) op de uitvoering van de monodisciplinaire en multidisciplinaire processen?	10
3.5 Welke andere relevante aspecten zijn naar voren te brengen met betrekking tot dit incident?	10
Bijlagen	11
Bijlage 1 Afkortingenlijst	11
Bijlage 2 Bronvermelding	12
Bijlage 3 Evaluaties	13
- Monodisciplinaire evaluatie Brandweer.....	13
- Monodisciplinaire evaluatie GHOR	13
- Monodisciplinaire evaluatie Politie	13
- Monodisciplinaire evaluatie Bevolkingszorg.....	13

1. Inleiding

Op 7 januari 2015 heeft in de Paulus Potterstraat te Almere een woningbrand plaatsgevonden, waarbij één dode en meerdere gewonden zijn te betreuren. De bestrijding en de gevolgen van de brand hebben in de directe omgeving en in de media veel aandacht gekregen. In de gemeenteraad zijn er vragen gesteld. De burgemeester van Almere heeft opdracht gegeven om het incident te evalueren, teneinde de feiten meer inzichtelijk te krijgen en om eventueel lering te kunnen trekken uit het incident.

Opdrachtformulering/resultaat:

Een evaluatierapport waarin met name de mono disciplinaire en enkele multidisciplinaire aspecten van de incidentbestrijding bij de woningbrand op 7 januari 2015 in de Paulus Potterstraat in Almere zijn geëvalueerd.

Dit rapport wordt geschreven voor de burgemeester van Almere.

Het rapport is tevens, met name vanwege het leereffect, relevant voor de directeurs en (betrokken) functionarissen van de diensten.

Hoofdvraag:

Hoe heeft de incidentbestrijding op 7 januari 2015 in de Paulus Potterstraat te Almere plaatsgevonden?

Sub vragen:

1. Wat is het tijdverloop met betrekking tot dit incident?
2. Op welke wijzen hebben de betrokken diensten uitvoering gegeven aan hun relevante primaire processen (monodisciplinair), vanaf het moment van melding tot en met het verlaten van het incident en welke vervolgacties zijn bij het verlaten van het incident uitgezet?
3. Op welke wijze is uitvoering gegeven aan de multidisciplinaire aspecten van het incident, met name melding en alarmering en op- en afschaling van de hoofdstructuur, leiding en coördinatie en informatiemanagement?
4. Welke factoren waren van invloed (positief of negatief) op de uitvoering van de monodisciplinaire en multidisciplinaire processen?
5. Welke andere relevante aspecten zijn naar voren te brengen met betrekking tot dit incident?

Specifieke aandachtspunten bij het bovenstaande:

- Opkomst- en inzetijden
- Brandverloop
- Informeren van relevante personen en instanties
- Communicatie richting de bewoners en direct betrokkenen in de omgeving tijdens en na de brand
- Opvang en nazorg van direct betrokkenen, zowel intern als extern

1.2 Afbakening van de opdracht

- Het betreft een mono disciplinaire evaluatie met enkele multidisciplinaire deelaspecten
- De kolommen zijn verantwoordelijk voor de evaluatie en leveren als zodanig de benodigde manuren.
- Voor het opstellen van het rapport is een norm tijd van 270 uur beschikbaar.
- Het rapport zal alleen een constatering zijn van de bevindingen. In het rapport zullen geen aanbevelingen worden gedaan hoe de incidentbestrijding had moeten plaats vinden.
- De rapportage vindt plaats op functienaam. De namen van de operationele functionarissen worden niet meegenomen in het verslag.

1.3 Leeswijzer

Voor u ligt het evaluatieverslag van de woningbrand Paulus Potterstraat in Almere op 7 januari 2015. Aan de hand van de onderzoeksvragen worden de resultaten die voortkomen uit het onderzoek beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 zijn de conclusies/aanbevelingen geformuleerd. De informatie, die is gebruikt bij het evaluatie onderzoek, is ontleend aan verzamelde documenten, vragen en antwoorden aan de hand van de monodisciplinaire evaluaties en interviews met een aantal betrokken functionarissen.

2. Onderzoeksresultaten

Hoe heeft de incidentbestrijding op 7 januari 2015 in de Paulus Potterstraat te Almere plaatsgevonden?

Specifieke aandachtspunten bij het bovenstaande:

- Opkomst- en inzettijden
- Brandverloop
- Informeren van relevante personen en instanties
- Communicatie richting de bewoners en direct betrokkenen in de omgeving tijdens en na de brand
- Opvang en nazorg van direct betrokkenen, zowel intern als extern

2.1 Wat is het tijdsverloop met betrekking tot dit incident?

Acute fase

Tijd	Activiteit
01:27	112 melding komt binnen op de meldkamer brandweer/ambulance
01:27	Alarmering politie-eenheden 2402 + 2404 + 2501 Alarmering Brandweervoertuigen 4133 + 4131 + RV 4151 + OVD-B 4091
01:29	Alarmering drie ambulances (123, 115, 113) en OvD-G
01:32	Politie-eenheden 2402 + 2404 ter plaatse
01:33	Brandweervoertuig 4133 ter plaatse
01:34	Alarmering MMT
01:34	Ambulance 115 ter plaatse
01:34	Ambulance 123 ter plaatse
01:34	Politie eenheid 2501 ter plaatse
01:35	Brandweervoertuigen 4131 + RV 4151 ter plaatse
01:35	Vanuit ambulance 123 wordt de aanvraag van 2 extra ambulances gedaan bij de meldkamer
01:36	Alarmering ambulance uit Gooi & Vechtstreek
01:37	Alarmering ambulance 126
01:37	Vanuit brandweervoertuig 4131 opschaling naar 'grote brand'
01:37	Alarmering Brandweervoertuig 4132 en F-Log klein logistiek
01:37	HOVD-B, BM Jorritsma, Teaml. Brwz, OvD-BZ, RCvD, Team brandonderzoek, Waterschap gealarmeerd
01:37	Alarmering piketcentralist + achterwacht RAC-MKA
01:37	Politie eenheid 2303 + 2315 + 2409 gealarmeerd
01:37	Brandweervoertuig 4132 gealarmeerd
01:40	OVD-B 4091 ter plaatse
01:42	Politie eenheid 2303 ter plaatse
01:43	Ambulance 115 onderweg naar Flevoziekenhuis met één slachtoffer (zwaargewond)
01:44	Ambulance 113 ter plaatse
01:45	Brandweervoertuig 4132 ter plaatse
01:45	Aanvraag alarmering OvD-BZ door OvD-P Sitrap OvD-P aan MK
01:46	OvD-P naastgelegen woningen aan beide zijden worden ontruimd
01:50	Ambulance 123 onderweg naar Flevoziekenhuis met één slachtoffer (zwaargewond)
01:50	Verzoek van OvD-P, DMT gealarmeerd
01:50	OvD-G ter plaatse.
01:50	MMT wordt gecancelled door meldkamer
01:53	Ambulance 126 ter plaatse
01:55	MMT ter plaatse
01:55	MMT wordt gecancelled door de OvD-G
01:57	Ambulance 113 onderweg met twee slachtoffers naar MC Zuiderzee in Lelystad.
02:00	BM Jorritsma ingelicht
02:01	Waterschap ingelicht
02:02	OvD-P verzoek om perspiket OvD-P verzoek om FO/DR
02:11	Alarmering BOT-team RAV
02:11	Ambulance Gooi & Vechtstreek ter plaatse
02:13	Politie eenheid 2315 + 2409 ter plaatse
02:15	HOVD-B ter plaatse
02:23	Sitrap OvD-P aan MK
02:26	Ambulance Gooi & Vechtstreek terug naar eigen regio.

02:29	Herbezetting Kazerne ALM
02:30	Ambulance 115 vertrekt met slachtoffer (zwaargewond) uit Flevoziekenhuis naar het Brandwondencentrum Beverwijk.
02:31	MK heeft Salvage in kennis gesteld, zij zullen terugbellen
02:34	Opschaling naar zeer grote brand
02:34	Brandweervoertuigen groot watertransport 8066 + HAV 8184 + 5131 + 5133 + Logistiek voor ademlucht gealarmeerd
02:35	F-log, groot logistiek gealarmeerd CvD gealarmeerd
02:37	F-log klein logistiek gealarmeerd
02:43	Aanvraag voor dierenambulance
02:52	Brandweervoertuig 4532 gealarmeerd
02:55	Brandweervoertuig 5131 ter plaatse
03:00	Brandweervoertuig 8066 groot watertransport niet meer nodig 5133 retour LLS
03:00	TCO in kennis gesteld
03:00	Contact FO met CvD
03:03	FO en TP, rechercheurs sturen om verklaringen op te nemen
03:10	Politie eenheid 2208 gealarmeerd PD bewaking
03:18	HOVD-B in kennis gesteld over logistiek
03:22	Ambulance 126 terug naar post Lelystad
03:25	Politie eenheid 2503 gealarmeerd
03:39	Brandweervoertuigen 5133 naar Almere Stad, 4531 naar incident met water en evt. ademlucht
03:58	Brandweervoertuig 5131 terug in kazerne LLS
04:08	Politie eenheid 2316 gealarmeerd
04:13	Politie eenheid 2204 gealarmeerd
04:16	Politie eenheid 2303 gealarmeerd
04:17	Brandweervoertuig 4131 terug in kazerne ALM
05:01	Einde inzet Ovd-G
05:27	Einde inzet OVD-B
05:32	HOVD-B nazorg ingezet. Vanavond bewonersbijeenkomst HOVD-B gaat naar Kazerne-Stad
06:21	Alle brandweervoertuigen retour in de kazernes
06:49	Politie eenheid 2503 gealarmeerd
07:12	Politie eenheid 2406 gealarmeerd
07:17	Politie eenheid 2401 gealarmeerd
08:27	Alarmering Brandweervoertuigen 4133 + RV 4151 voor nablussen
09:55	Brandweervoertuigen 4133 + RV 4151 retour kazerne
09:15	Politie eenheid 2421 gealarmeerd
12:32	Verzoek GGD arts tp, FO zal contact opnemen met de arts
12:37	MPZ-lijk
13:01	Lijkwagen om 14:30 ter plaatse
	Incident/onderzoek loopt door tot 8 jan. 2015 - 11:59

Herstel- en nafase

Datum	Activiteit
07-01	Bijeenkomst in de avond met BM Jorritsma en slachtofferhulp
15-01	Melding van jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen GGD aan leider kernteam PSH dat er via interne begeleiders en directeuren werd gemeld dat kinderen op scholen traumatische klachten hadden n.a.v. de brand aan de Paulus Potterstraat
15-01	Brief gestuurd naar zes scholen in de buurt van de Paulus Potterstraat.
27-01	Ouderbijeenkomst georganiseerd op de school van één van de slachtoffers i.s.m. Slachtofferhulp, Kinderkliniek, Stichting Prisma en een schoolmaatschappelijk werker van de GGD.
Heden	Wijkagent meldt dat emoties nog steeds naar boven komen in de buurt.

2.2 Op welke wijzen hebben de betrokken diensten uitvoering gegeven aan hun relevante primaire processen (monodisciplinair), vanaf het moment van melding tot en met het verlaten van het incident en welke vervolgacties zijn bij het verlaten van het incident uitgezet?

De hiervoor benodigde informatie is door de disciplines in de mono evaluatie vermeld. Zie voor het volledige verslag de in de bijlagen toegevoegde monodisciplinaire evaluaties.

2.3 Op welke wijze is uitvoering gegeven aan de multidisciplinaire aspecten van het incident?

Op basis van de basisvereisten Crisismanagement is gekeken op welke wijze door de deelnemende hulpdiensten hieraan invulling is gegeven. Het hierna volgende valt af te leiden uit de verschillende monodisciplinaire rapportages:

2.3.1 Melding & Alarmering

Op basis van de ontvangen informatie door de melder is direct adequaat gehandeld vanuit de meldkamer. Naar aanleiding van de deze informatie heeft de meldkamer gealarmeerd volgens de daarvoor geldende procedures. Er zijn twee TS4, één RV en één OvD-B gealarmeerd. Daarnaast zijn er direct meerdere ambulances en een OvD-G gealarmeerd. Ook zijn er direct drie dubbelbemenste politie-eenheden naar het incidentadres gestuurd. Later is op verzoek van de OvD-B de dienstdoende OvB-Bz ook gevraagd om ter plaatse te komen. De Burgemeester is conform procedure geïnformeerd. Uiteindelijk is ook een voorlichtingsfunctionaris ter plaatse aanwezig geweest.

2.3.2 Op- & Afschaling

Uit de verschillende monodisciplinaire rapportage valt af te leiden dat er tijdens de bestrijding van deze woningbrand alleen monodisciplinair is opgeschaald. Zo zijn er direct extra brandweereenheden gealarmeerd in verband met de snelle en onverwachte brandontwikkeling en zijn er aanvullende ambulances gealarmeerd in verband met het aantal gewonden. Of er ook nog aanvullende politiemensen zijn opgeroepen kan niet uit het monodisciplinaire rapport worden afgeleid.

2.3.3 Leiding & Coördinatie

Nadat de OvD-B en OvD-P nagenoeg gelijktijdig ter plaatse waren gekomen, hebben zij kort met elkaar overleg gepleegd. De beide leidinggevendenden zijn daarna naar hun eigen eenheden gegaan om nadere informatie te verzamelen. Op verzoek van de OvD-B is aan de meldkamer opdracht gegeven om de OvD-Bz ook ter plaatse te laten komen. Ook is er aan de Meldkamer gevraagd om de Salvage-coördinator te laten komen, i.v.m. de schade die het gevolg was van de brand aan de twee naastgelegen woonhuizen. Als derde leidinggevende kwam de OvD-G ter plaatse en die heeft zich aangesloten bij de andere aanwezigen. Tot slot zijn de OvD-Bz en de HOvD ter plaatse gekomen en hebben zij gezamenlijk in een aantal zogenaamde motorkapoverleggen afspraken gemaakt omtrent de bestrijding van het incident. Uiteindelijk heeft de aanwezige HOvD de leiding over het overleg op zich genomen en is er volgens de standaard BOB-structuur¹ gewerkt. De HOvD heeft uiteindelijk ook de burgemeester geïnformeerd omtrent de actuele situatie.

2.3.4 Informatiemanagement

Er is geen sprake geweest van informatiemanagement tijdens de bestrijding van deze woningbrand.

2.4 Welke factoren waren van invloed (positief of negatief) op de uitvoering van de monodisciplinaire en multidisciplinaire processen?

Nadat de woningbrand is geconstateerd heeft een van de aanwezigen direct 112 gebeld en hebben burens een schuifladder tegen de gevel geplaatst waardoor er al snel twee personen uit het brandcompartiment konden worden gered. Door de snelle inzet van de gearriveerde brandweereenheden heeft het brandweerpersoneel een uiterste inspanning geleverd door toch nog één persoon uit de in brand staande woning te bevrijden. Dat het brandweerpersoneel hierbij tot het uiterste is gegaan, blijkt wel uit het feit dat zij bij die actie zelf ook brandwonden hebben opgelopen. Als deze inzet niet was uitgevoerd, waren er vermoedelijk meer dodelijke slachtoffers te betreuren geweest. De snelle opschaling van het aantal ambulances heeft er mede voor gezorgd dat de slachtoffers snel konden worden gestabiliseerd en worden afgevoerd naar het ziekenhuis in verband met de benodigde medische zorg. Door het snel inschakelen van de Stichting Salvage is de coördinator snel ter plaatse gekomen en heeft hij direct al contact op kunnen nemen met de bewoners van de woning naast het brandende pand, om daarmee afspraken over de afhandeling van de schade te maken. In deze fase van het incident is geen beroep gedaan op bureau Slachtoffer Hulp.

¹ BOB-structuur bestaat uit de fasen Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming en wordt standaard gebruikt bij het multidisciplinaire optreden binnen de Veiligheidsregio.

Omdat er veel buurtbewoners in de straat aanwezig waren die initiatieven hebben genomen om de bewoners uit de in brand staande woning te bevrijden, was er in eerste instantie sprake van een gemoedelijke en coöperatieve sfeer. Uit de individuele rapportages en de gehouden interviews valt af te leiden dat de sfeer na enige tijd omsloeg en dat er de nodige kritische signalen werden geuit door de aanwezige buurtbewoners over het optreden van de hulpdiensten. Dit is wel opgemerkt door de aanwezige leidinggevenden, maar er hebben alleen op individuele basis gesprekken met een paar bewoners plaatsgevonden in een poging om de sfeer te herstellen. Deze onrust onder de direct betrokken buurtbewoners is klaarblijkelijk niet tijdens het incident onder de aandacht van de burgemeester gebracht. Er is onduidelijkheid geweest over door welke leidinggevende de nazorg zou moeten/kunnen worden opgestart.

2.5 Welke andere relevante aspecten zijn naar voren te brengen met betrekking tot dit incident?

Het incident is gemeld als woningbrand en de meldkamer heeft daarop, volgens de bestaande protocollen, de brandweereenheden gealarmeerd. De uitrukkende brandweereenheden hebben zich tijdens het aanrijden geprepareerd op de bestrijding van een "standaard" woningbrand, waarvoor men in het verleden wel vaker is gealarmeerd. Ter plaatse gekomen bleek dat de situatie rondom de brand toch niet helemaal als "standaard" kon worden beschouwd. De combinatie van het feit dat er nog personen in de woning aanwezig waren en de zich snel uitbreidende brand, waren hiervoor de aanleiding. Om die reden is er door de brandweer ook in eerste instantie opgeschaald naar "grote brand" (tijdstip 01:37 u) en later naar "zeer grote brand" (tijdstip 02:34 u).

3. Conclusies/aanbevelingen

Het doel van dit evaluatierapport betreft het evalueren van de woningbrand Paulus Potterstraat, Almere 7 januari 2015. Op basis van de opgestelde vragen en de beschreven resultaten worden in dit hoofdstuk de conclusies per onderzoeksvraag weergegeven.

3.1 *Wat is het tijdsverloop met betrekking tot dit incident?*

Op basis van de individuele rapportages kan worden geconcludeerd dat de benodigde eenheden snel ter plaatsen zijn gekomen en direct met hun werkzaamheden zijn gestart. Daar waar nodig is monodisciplinair opgeschaald en zijn de extra benodigde eenheden ook snel ingezet.

3.2 *Op welke wijzen hebben de betrokken diensten uitvoering gegeven aan hun relevante primaire processen (monodisciplinair), vanaf het moment van melding tot en met het verlaten van het incident en welke vervolgacties zijn bij het verlaten van het incident uitgezet?*

Op basis van de individuele rapportages en de gehouden interviews kan worden geconcludeerd dat de vertegenwoordigers van de aanwezige (hulp)diensten bij aankomst direct de voor die partij van belang zijnde processen hebben opgestart. Hierdoor konden de in de brandende woning aanwezige personen snel worden gered en worden afgevoerd door middel van de reeds aanwezige ambulances. Daarna is een vorm van multidisciplinair overleg op gang gekomen.

3.3 *Op welke wijze is uitvoering gegeven aan de multidisciplinaire aspecten van het incident?*

3.3.1 Melding & Alarmering

Uit de individuele rapportages blijkt nergens dat er door de meldkamer is afgeweken van de normaal van toepassing zijnde alarmeringsprocedure. Op basis van de door de melder verstrekte informatie heeft de meldkamer Brandweer (MKB) de classificatie 'woningbrand' gekozen, wat onder de genoemde omstandigheden als reëel mag worden beschouwd. Uit de rapportages kan niet worden geconcludeerd of de meldkamers MKP en MKA op het moment kort nadat de melding door de MKB was ontvangen, over exact dezelfde informatie omtrent de woningbrand beschikten. Ook is niet kunnen worden vastgesteld of de gealarmeerde operationele leidinggevendenden, tijdens het aanrijden, onderling contact hebben gehad om informatie uit te wisselen en/of af te stemmen.

Aanbevolen wordt dat in een ongevalssituatie waarbij alle drie de meldkamers eenheden ter plaatse gaan sturen en daarmee betrokken zijn bij de bestrijding van het incident, dat de CaCo ook zijn rol pakt (ondanks het feit dat er niet formeel is opgeschaald naar GRIP-1). Daarnaast wordt aanbevolen om er voor te zorgen dat alle gealarmeerde functionarissen via C2000 onderling met elkaar in verbinding staan, zodat zij aanrijdend nog informatie kunnen uitwisselen en indien nodig afspraken kunnen maken.

3.3.2 Op- & Afschaling

Uit de individuele rapportages blijkt nergens dat er door de verschillende functionarissen niet of te laat is opgeschaald op basis van de ontvangen informatie of de situatie zoals die door de functionaris ter plaatse werd aangetroffen. Er waren voldoende politiemensen aanwezig om de taken behorende bij het proces Politiezorg uit te kunnen voeren en waren er voldoende ambulances aanwezig om het aantal mogelijke gewonden te kunnen opvangen en af te voeren naar een ziekenhuis. Er zijn uit de individuele rapportages geen conclusies te trekken dat er onvoldoende brandweereenheden aanwezig waren. Tijdens de bestrijding van deze woningbrand waren uiteindelijk alle operationele leidinggevendenden (OvD-B, OvD-P, OvD-G en OvD-Bz), de HOvD-B en de voorlichtingsfunctionaris CoPI ter plaatse aanwezig. Uit de gehouden interviews is duidelijk geworden dat er in een van de gevoerde motorkapoverleggen wel is gesproken over de eventuele wens om op te schalen naar GRIP-1, maar dat dit niet nodig was aangezien alle benodigde leidinggevendende functionarissen aanwezig waren en er ter plaatse te weinig ruimte aanwezig was om de commandohaakarmbak (COH) in de buurt van de betreffende woning op te kunnen stellen.

Aangezien de aard, de omvang en de duur van deze woningbrand het nodig heeft gemaakt dat alle leidinggevendende functionarissen, een voorlichter en een HOvD-B ter plaatse zijn ingezet en men gezamenlijk volgens de geldende BOB-structuur onder eenhoofdige leiding van de HOvD-B is gaan werken, kan worden gesteld dat het verstandiger zou zijn geweest om alsnog op te schalen naar GRIP-1. De bij deze GRIP-fase behorende voorzieningen (zoals het informatiemanagement en de COH) hadden dan ter plaats gekomen, waardoor de vergaderingen niet meer in het "openbaar" behoefde te worden gevoerd, maar in een afgeschermd en speciaal daarvoor ingerichte mobiele vergaderruimte (de COH). Naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen dat er in de straat te weinig opstelruimte beschikbaar was om de COH in de buurt van de brandende woning te kunnen opstellen, had wellicht nog een creatieve oplossing kunnen worden gevonden.

3.3.3 Leiding & Coördinatie

In eerste instantie hebben politiemensen na aankomst getracht om mensen uit de woning op de begane grond te halen. Zij hebben echter geen personen op de begane aangetroffen, wat ook niet vreemd is gezien het tijdstip van de brand. Buurtbewoners hebben direct een schuifladder tegen de gevel van de brandende woning geplaatst en via die ladder zijn twee personen uit de in brand staande woning in veiligheid gebracht. Omdat het vermoedde bestond dat er nog meer personen in de woning aanwezig zouden zijn, hebben de arriverende brandweereenheden er terecht direct voor gekozen om in te zetten op de redding. De gearriveerde ambulances hebben kort daarna slachtoffers aangeboden gekregen en op basis van de uitgevoerde triage hebben zij geconcludeerd dat de gewonden direct moesten worden afgevoerd naar het ziekenhuis. Het feit dat de ambulances reeds vertrokken waren terwijl de OvD-G nog aanrijdend was, heeft er voor zover als dat uit de rapportages kan worden geconcludeerd niet voor gezorgd dat er onvoldoende geneeskundige zorg voor de slachtoffers is geweest of dat er een coördinatieprobleem heeft voorgedaan. In de hectische situatie die kort na aankomst van de hulpdiensten ontstaat, is er logischer wijs slechts kort overleg tussen de vertegenwoordigers van de operationele diensten geweest. Het is dus mogelijk geweest dat in deze fase van het incident niet alle betrokken leidinggevendenden over dezelfde informatie m.b.t. de in brand staande woning beschikten.

Aanbevolen wordt dat er afspraken worden gemaakt over het gebruik maken van een regionale meldgroep binnen C2000 t.b.v. het overleg tussen de leidinggevendenden van de operationele diensten. Hiermee kunnen de leidinggevendenden van alle betrokken diensten vanaf het moment dat zij zijn gealarmeerd met elkaar communiceren via een multidisciplinaire gespreksgroep binnen C2000. Verder wordt aanbevolen dat er, bijvoorbeeld door middel van multidisciplinaire oefeningen, voor moet worden gezorgd dat ter plaatse alle belangrijke relevante informatie wordt uitgewisseld tussen de aanwezige leidinggevendenden.

3.3.4 Informatiemanagement

Uit de individuele rapportages en de gevoerde interviews is vastgesteld dat de aanwezige leidinggevendenden het niet nodig hebben gevonden om naar GRIP-1 op te schalen, omdat alle op dat moment benodigde functionarissen reeds aanwezig waren. Daarnaast werd aangegeven dat er in de smalle straat met veel geparkeerde auto's, geen opstelruimte aanwezig was voor de Commandohaakarmbak (COH). Door dit besluit is het Informatiemanagement (Informatiemanager en plotter) niet gealarmeerd en daarmee dus niet ter plaatse geweest.

Omdat door het ontbreken van het informatiemanagement geen besluiten worden vastgelegd in het daarvoor beschikbare Landelijke Crisismanagementsysteem (LCMS), moet dit handmatig worden gedaan. Dit moet secuur worden gedaan, omdat het nodig is in het kader van de voortgangscontrole van de bestrijdingsacties, maar ook in verband met het vastleggen van gegevens die later eventueel kunnen worden gebruikt voor een eventuele (multidisciplinaire) evaluatie. Ook om bovenstaande redenen, was het verstandig geweest wanneer het informatiemanagement toch was opgestart.

3.4 ***Welke factoren waren van invloed (positief of negatief) op de uitvoering van de monodisciplinaire en multidisciplinaire processen?***

Doordat er in een van de motorkapoverleggen is besloten om niet op te schalen naar GRIP-1, heeft men er indirect mee ingestemd dat er geen ondersteunende faciliteiten (Informatiemanagement) beschikbaar komen. Dit betekent dat de leden van het motorkapoverleg zelf goed moeten bijhouden wie welke opdrachten heeft gekregen om er voor te zorgen dat alle afspraken worden nagekomen. Gebeurt dit niet dan bestaat de kans dat er acties tussen het wal en het schip terecht komen. Ondanks dat het feit dat werd aanbevolen om toch naar GRIP-1 op te schalen, is uit de individuele rapportages en gehouden interviews niet vastgesteld dat dit een nadelige invloed op de bestrijding van de woningbrand heeft gehad.

3.5 ***Welke andere relevante aspecten zijn naar voren te brengen met betrekking tot dit incident?***

Naast de constatering op basis van de onderzoeksvragen hecht de projectleider er waarde aan om enkele constatering/ aandachtspunten te beschrijven die niet onder de onderzoeksvragen vallen, maar wel uit de ingeleverde documenten en gehouden interviews naar voren kwamen.

Er is enige onduidelijkheid geweest bij de aanwezige leidinggevendenden over de vraag wie verantwoordelijk is voor het opstarten van het nazorgtraject voor de (buurt)bewoners. Het zou verstandig zijn geweest om de buurtbewoners op de dag van het incident ergens op te vangen en daarbij mensen van Bureau Slachtofferhulp in te schakelen. In de meeste gevallen worden de medewerkers van Bureau Slachtofferhulp vanuit de politieorganisatie gewaarschuwd en ingeschakeld. Op deze manier kan er informatie omtrent de bestrijdingsacties worden gegeven en kunnen eventuele hoog oplopende emoties worden gedempt. Door deze actie hadden de bewoners ook meteen niet meer op de plaats van het incident rondgelopen en had er direct meer duidelijkheid over de acties die door de hulpdiensten werden uitgevoerd kunnen worden gegeven. Tevens kunnen dan voorbereidende afspraken worden gemaakt met betrekking tot het organiseren van een bewonersbijeenkomst in de dagen na de woningbrand. Wanneer de burgemeester eerder meer inhoudelijk was geïnformeerd over de situatie met betrekking tot de direct betrokken buurtbewoners, dan had de burgemeester eerder haar rol van "burgermoeder" op zich kunnen nemen. De bewonersbijeenkomst heeft uiteindelijk ook daadwerkelijk plaatsgevonden, maar uit de gehouden interviews blijkt dat niet alle bij de bestrijding betrokken organisaties (in dit geval de ambulancedienst) daarbij vertegenwoordigd waren.

Bijlagen

Bijlage 1 Afkortingenlijst

AC	Algemeen commandant
AOV	Ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid
Besluit VR	Besluit veiligheidsregio's
CaCo	Calamiteitencoördinator
CCB	Conflict- en Crisisbeheersing
CoPI	Commando Plaats Incident
CvD	Commandant van Dienst
FIR	First Impression Rapport
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
IM	Informatiemanagement
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
LCMS	Landelijk Crisismanagement systeem
MPL	Meetplanleider
OCM	Ondersteunings- en capaciteitsmanagement
OL	Operationeel Leider
OvD	Officier van Dienst
OvD-B	Officier van Dienst - Brandweer
OvD-G	Officier van Dienst - Geneeskundig
OvD-P	Officier van Dienst - Politie
OvD-BZ	Officier van Dienst - Bevolkingszorg
RAC	Regionale Alarmcentrale
RCP	Regionaal Crisisplan
TGO	Team Grootschalige Opsporing
V en J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VR	Veiligheidsregio
WVD	Waarschuwings- en Verkenningdienst
Wet VR	Wet veiligheidsregio's

Bijlage 2 Bronvermelding

Wetgeving

- Wet veiligheidsregio's
- Besluit veiligheidsregio's

Regionale planvorming

- Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek, 12 februari 2014
- Werkinstructie IM

Overige

- Uitdraai GMS GRIP 2 Almere
- Rapportage Alarmeringssysteem Communicator
- FIR Multi

Interviews

- HOVD
- OVD - B
- OVD - P
- OVD – G
- OVD - BZ

Vragen Projectleider

- Brandweer
- Politie
- GGD
- Bevolkingszorg

Bijlage 3 Evaluaties

- ***Monodisciplinaire evaluatie Brandweer***
- ***Monodisciplinaire evaluatie GHOR***
- ***Monodisciplinaire evaluatie Politie***
- ***Monodisciplinaire evaluatie Bevolkingszorg***